

3/20/2012

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ CENTRA ZA PRUŽANJE
PRAVNE POMOĆI U BORBI PROTIV KORUPCIJE
- 2011 -
Advocacy and Legal Advice Centre – ALAC**

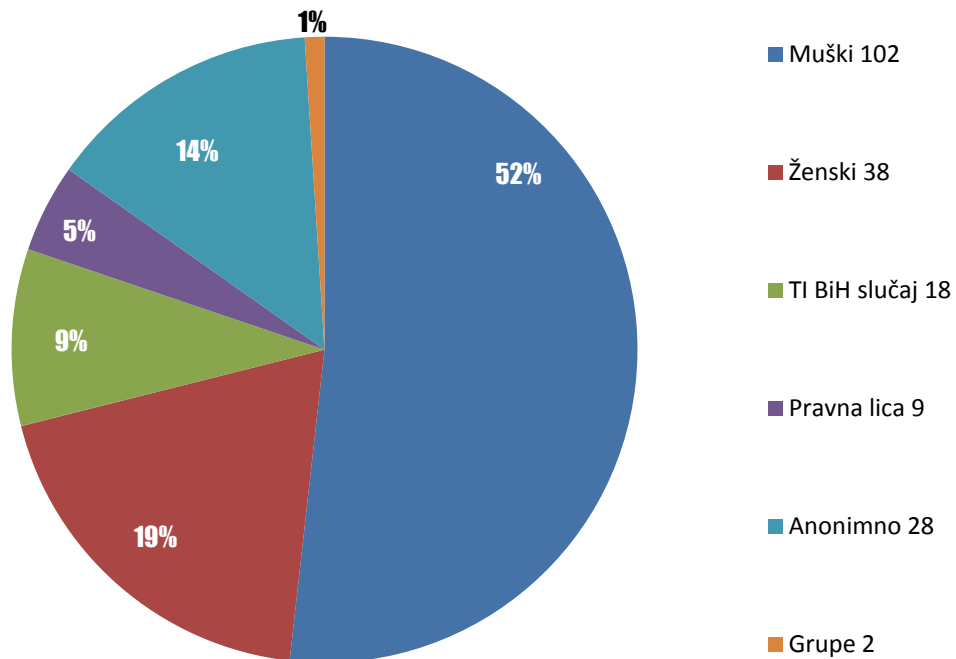
ALAC (Advocacy and Legal Advice Centre) – Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije (u daljem tekstu: ALAC), djeluje po principima pružanja pravne pomoći svim građanima i građankama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH), na osnovu zavedenih slučajeva.

O projektu se može saznati više putem web adrese: www.ti-bih.org/alac

ALAC KORISNICI

Tokom 2011. godine ALAC je:

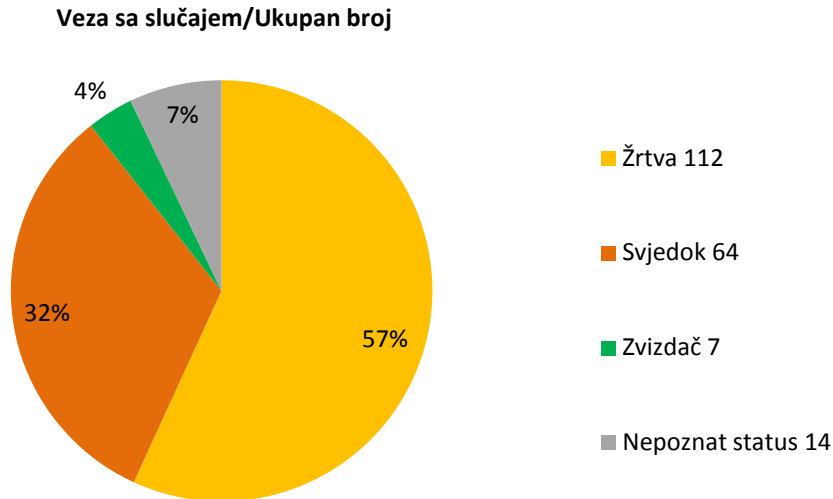
Registrovao **197** individualnih slučajeva lica sa područja Bosne i Hercegovine.

ALAC mandat se kreće u granicama pružanja pravnih savjeta, pisanjem dopisa i zahtjeva za slobodan pristup informacijama s ciljem dobijanja javnih dokumenata; pisanjem disciplinskih prijava, te slanjem prijava organima izvršne vlasti u BiH (nadležnim tužilaštvima, inspekcijama, VSTV, itd.).

ALAC nastoji da, korištenjem pravnih mehanizama, ostvari maksimum koristi za građane koji dostavljaju prijave, žalbe i upite. Na taj način, on vrši pravni pritisak na institucije javnog sektora, s ciljem dobijanja njihovih odgovora i mišljenja, zvaničnih odluka i javno dostupnih dokumenata. Tokom 2011. godine, ALAC je poslao **208** pismenih obavještenja za ALAC

stranke prema kojima je postupano u formi davanja pravnih savjeta i obavještenja o postupanju.

Veliki broj lica koja prijavljuju slučajeve korupcije, dolazi od strane žrtava – osoba kojima onemogućen pristup pravdi ili koji su pravno neuki. To su **žrtve** koje:

1. Imaju osnov za žalbu (ili prijavu) u odnosu na uočene nezakovitosti i nepravilnosti (najčešće), u javnom sektoru. Takva lica posjeduju dokaze i dokumente (odluke zvaničnih organa), koje argumentovano upućuju na postojanje korupcije.
2. Imaju određena saznanja ili su svjesni da se nad njima vrši neka zloupotreba, ali je nemogu upotpunosti definisati ili nemaju pristup bitnim (javnim) informacijama.
3. Imaju pravnu ili faktičku problematiku koju nije povezana sa korupcijom.

Svjedoci su često najpouzdanija kategorija osoba koje prijavljuju korupciju, u situacijama kada nemaju ličan odnos prema samoj koruptivnoj radnji i umješanim licima. Nerijetkose uklapaju u profil anonimnih prijavitelaca.

Zvizdači (engl. whistleblowers), predstavljaju veoma specifičnu kategoriju lica koja prijavljuju korupciju, zbog posljedica koje snose ili mogu da snose uslijed otkrivanja koruptivnih radnji i njenih učesnika.

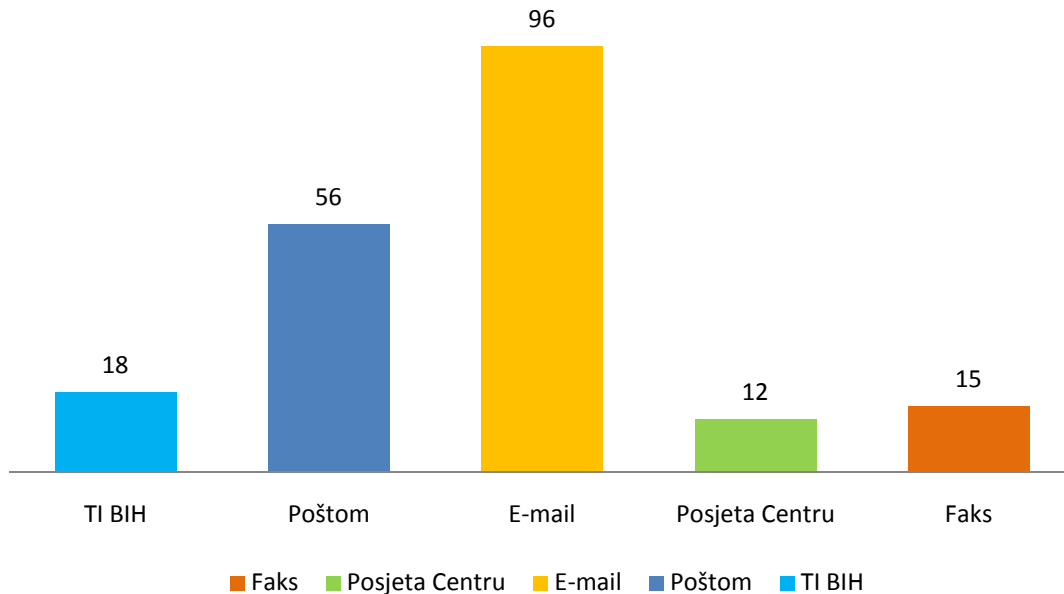
Sve osobe koje imaju registrovan predmet u okviru ALAC projekta se uredno obavještavaju u skladu sa potrebnim vremenom obrade njihovih informacija i uspješnosti komunikacije koja se sprovodi sa javnim sektorom.

Najveći broj registrovanih stranaka spada u starosnu kategoriju između 30 – 50 godina. Korisnici koji koriste socijalne mreže¹ i web-formulare za prijavu korupcije spadaju u kategoriju od 20 – 35 godina.

¹Web izvor: www.facebook.com/ALAC.Prijavi.Korupciju

135 registrovanih slučajeva dolazi iz urbanih (gradskih) centara, dok je ostatak iz ruralni i prigradskih područja. U odnosu na na nivo institucija koji su nadležni za procesuiranje građanskih žalbi i prijava, najviše ih se odnosi na lokalni administrativni dio (44 %).

METODE PRIJEMA ALAC SLUČAJEVA

U 2011. godini, ALAC je putem anti-korupcione telefonske linije 0800 – 55555, registrovao **1079** aktivnih poziva, od kojih su ugrubo može konstatovati da se:

Od 1079 registrovanih poziva, 235 ih je zavedeno u bazu podataka u formi **inicijalnih kontakata**, koji su usmenim putem saopštili vjerodostojne informacije o postojanju korupcije ili drugih nezakonitosti.

Od 197 registrovanih slučajeva, 96 ih je zavedeno preko elektronske pošte, što je u toku dosadašnjeg rada ALAC-a (od 2003 – 2011), najveći broj zabilježenih slučajeva u elektronskoj formi. Elektronsko prijavljivanje korupcije se vrši putem on-line formulara² za prijavu slučajeva korupcije, te putem javnog oglašavanja email adrese: centar@ti-bih.org.

²Web izvori za uprošćenu formu on line prijave korupcije: www.ti-bih.org i za složeniju formu, pod kategorijom, Prijavi korupciju: www.ti-bih.org/alac

NIVO OBRAZOVANJA	BROJ SLUČAJEVA
Visoko	85
Srednje	65
Nisko	11
Nedefinisano	36
Ukupno	197

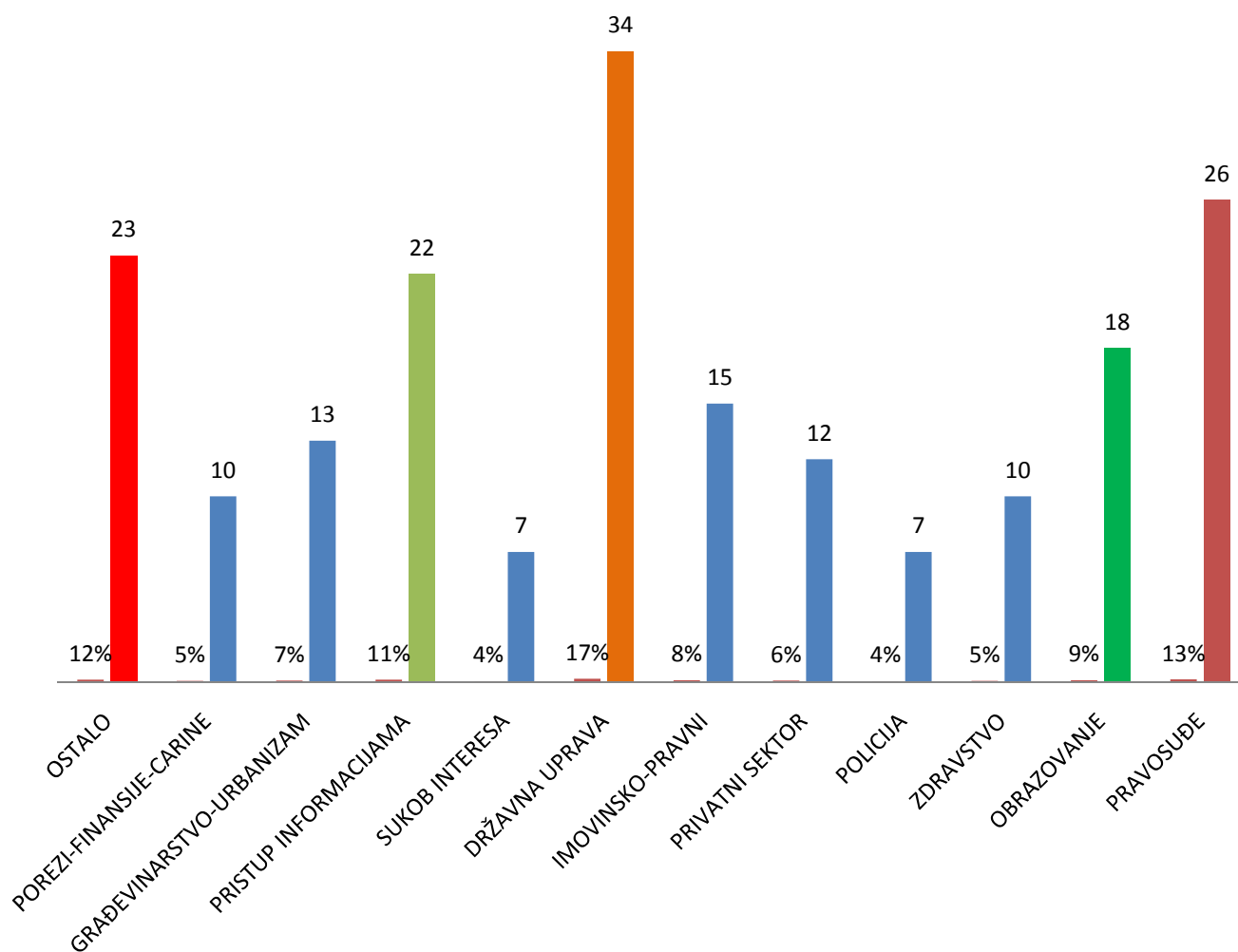
U 50 % od ukupnog broja registrovanih predmeta, stranke ALAC Centra pokazuju visoku svijest kada je u pitanju razumijevanje prirode korupcije, u smislu dostave inicijalnih informacija vezanih za:

- Opis korupcije (opisivanjem navodnih izvršioaca i predmeta krivičnog djela)
- Obraćanje institucijama (prilaganjem zvaničnih akata)
- Medijske članke koji su pisali o konkretnom slučaju
- Kontakt informacije u smislu validne (email ili poštanske) adrese

NIVO SVJESTI	Broj slučajeva
Visoko	75
Srednje	78
Osnovno	26
Nedefinisano	17
Drugo	1
Ukupno	197

ALAC Centar razlikuje i time registruje stranke na nivoe onih koji imaju pouzdane, provjerljive i dokazane informacije, do onih koji pružaju osnovne podatke i po kojima je povratna komunikacija neophodna da bi se stekao pravilan uvid u problematiku (najčešće pravnog karaktera).

STATISTIKA PRIJAVA KORUPCIJE PO SEKTORIMA

PRAVOSUĐE

Stranke se najčešće žale na dug proces pred sudom, kako parnični postupak, izvršni, krivični i upravni. U svim ovim predmetima strankama su dati pravni savjeti, npr. kako da pokrenu izvršni postupak, koja prava imaju kao stranke u upravnom postupku i sl. Pojedine stranke su se žalile na navodnu korumpiranost sudija, te je u tim slučajevima TI BiH upućivao strankama pravne savjete da se mogu obratiti instituciji Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH. Najveći broj prijavi (6) se odnosio na povrede postupaka od strane sudija, te je TI BiH u tim slučajevima stranke savjetovao o mogućnostima isticanja povreda postupka u žalbenom postupku. Stranke su se takođe žalile na dužinu postupaka pred sudom, kao i da su oštećene odlukom suda, te su u tim situacijama sumnjale na korumpiranost sudija. U tim slučajevima TI BiH je upućivao strankama pravne savjete da se

mogu obratiti instituciji Visoko sudsko i tužilačko vijeće. U jednom slučaju stranka se žalila nakomplikacije sa CMS evidencijom Kantonalnog suda u Mostaru, tj. na davanje različitih podataka vezanih za isti predmet koji je evidentiran u CMS bazi.

Tokom 2011.g. 6,5 % od ukupnog broja slučajeva se vezuje za rad tužilaštava u BiH. Najveći broj prijava se odnosio na nepostupanje tužilaštava po krivičnim prijavama stranaka (ukupno 6), te nedavanje informacija prijaviocima krivičnih djela o postupanju tužilaštava. U izolovanom slučaju stranka se žalila na površno sprovedenu istragu od strane Okružnog tužilaštva u Bijeljini, za koja se ispostavilo suprotno, zbog objave svih informacije o slučaju na web stranici samog tužilaštva.

TI BiH se tokom 2011.g. 17 puta obratio nadležnim tužilaštvima. Upućene su 2 krivične prijave, obje Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo:

1. Krivična prijava protiv odgovornih lica iz Ministarstva privrede Kantona Sarajevo da su izvršila povredu člana 279. „Povreda ravnopravnosti u zapošljavanju“ Krivičnog Zakona Federacije Bosne i Hercegovine prilikom sprovođenja javnog konkursa.
2. Krivična prijava protiv A.M. koji je falsifikovao ispravu da bi se zaposlio u Upravi za šumarstvo Kantona Sarajevo, a ujedno i protiv nadležnih organa i službenih lica koja nisu prijavila izvršenje krivičnog djela falsifikovanja isprave uprkos postojanju obaveze službenih i odgovornih osoba da prijave izvršenje krivičnog djela.

TI BiH se tokom 2011.g. uputio 2 disciplinske prijave, i to protiv rukovodioca izdvojenog Odsjeka ministarstva za izbjeglice RS i jednu disciplinsku prijavu Visokom sudskom i tužilačkom Vijeću BiH.

Predmeti koji se evidentirani u 2011. godini, se mogu klasifikovati u grupe u kojima građani imaju žalbe:

- Na rad pravosudnih organa (sudovi i tužilaštva) u smislu sporog rješavanja njihovih prijava (krivične ili prekršajne prirode)
- Na predugo trajanje istražnog postupka i pasivnog stava koje tužilaštva imaju po pitanju procesuiranja krivičnih djela korupcione prirode.

Uočava se da tužilaštva rijetko izvještavaju javnost, po pitanju eventualnog napretka u predmetima po kojima postupaju, kada je u pitanju procesuiranje korupcije, što dodatno doprinosi generalnoj zatvorenosti organa izvršne vlasti.

TI BiH je tokom 2011. godine, u četiri odvojena predmeta, koja su zavedena po građanskoj pritužbi u odnosu na postupanja nadležnih tužilaštava, uputio četiri upita s ciljem dobijanja informacija o stepenu procesuiranja zavedenih predmeta. Tom prilikom, tužilaštva su imala ujednačen stav i generalnu praksu izvještavanja da se svi slučajevi nalaze u fazi istrage.

U odnos koji je TI BiH imao tokom 2011. godine sa tužilaštvima u BiH, primjećuje se zatvoren državni stav po traženju generalnih upita o stanjima pojedinih predmeta(po kojima stranke traže efikasnije postupanje) kao i izostanak blagovremenihaktivnosti. Zaštita koja se pri tome traži od Ombudsmana BiH, se može jedino konstatovati slanjem prijava u predmetu kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama. Takođe je primjetno da, tužilaštva prilikom izuzimanja traženih informacija, sprovode formalan test javnog interesa, često ne uzimajući u obzir koristi koje bi takve informacije mogle imati, nego samo štetu u smislu zaštite istražnog postupka.

Nerijetko su se građani obraćali sa molbama da urgiramo u bržem rješavanju nečijeg predmeta pred sudovima u BiH. Obzirom da se takve akcije mogu tumačiti kao vršenje uticaja na sudske organe, TI BiH je (putem antikorupcione linije ili pismeno) u par navrata saopštavao građanima BiH da ne vrši predmetne intervencije kod sudova. Zaprimljene žalbe se najčešće odnose na dužinu postupka pred vrhovnim sudovima u BiH.

OBRAZOVANJE:

9 % od ukupnog broja prijava se odnose na korupciju u obrazovnom sistemu. Od ukupnih 18 prijava, 5 se odnosi na osnovno obrazovanje, najčešće na malverzacije prilikom prijema nastavnog kadra, nezakonitosti prilikom postavljanja lica na funkcije direktora škola, nepravilnosti prilikom razrješenja članova školskih odbora, te nepenzionisanog rukovodećeg kadra škole koji ispunjava uslove za odlazak u penziju (naječšće direktora). Preostalih 13 prijava se odnosi na visokoškolske institucije, bilo da su u pitanju fakulteti pojedinačno ili univerziteti.

Interesantno je pomenuti da je TI BiH zaprimio dvije prijave na plagijate knjiga, jedna na Univerzitetu u Sarajevu, druga na Univerzitetu u Bijaču. Takođe u posjedu smo i dvije prijave koje se odnose na nepravilnosti u postupku sticanja naučnih zvanja i imenovanja profesora. Zaprimljena je i jedna prijava nezakonitog sticanja diplome, te je stranka upućena da se obrati prosvjetnoj inspekciji. Po pitanju novinskih članaka o neispunjavanju uslova za rad pojedinih privatnih fakulteta u RS TI BiH se obaraćao Prosvjetnoj inspekciji te tražio podatke o fakultetima koji ne ispunjavaju uslove. Značajno je spomenuti i trend zapošljavanja bliskih srodnika na fakultetima od strane dekana fakulteta, međutim takvo postupanje nije zabranjeno, već postaje ustaljena praksa na gotovo svim fakultetima u BiH.

ZDRAVSTVO:

Tokom 2011.g. zaprimljeno je 10 prijava koje su se odnosile na zdravstveni sektor.

Tri prijave su se odnosile na doktore koji su tražili mito od pacijenata, međutim sve tri prijave nisu sadržavale dovoljno informacija, a s obzirom da su poslate od anonimnih podnositelaca TI BiH nije bio u mogućnosti da sazna dodatne informacije i na osnovu istih pokrene postupke pred nadležnim institucijama. Takođe zaprimili smo i dvije prijave koje se odnose na nepravilnosti u radu kantonalnih Zavoda za zdravstveno osiguranje u smislu neraspisivanja javnih konkursa za izbor privatnih zdravstvenih ustanova koje će sarađivati sa zavodima, konkretno u slučaju Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog Kantona radilo se o opštim nepravilnostima u poslovanju. TI BiH je zaprimio i dvije prijave koje su se odnosile na zapošljavanje u zdravstvenim ustanovama. U oba slučaja radilo se o namještenim konkursima, a u jednom od njih lice koje je izabrano za direktora zdravstvene ustanove nije imalo propisanu stručnu spremu.

Najinteresantnija prijava u okviru ovog sektora odnosila se na dodjelu dvostrukih licenci magistrima farmacije na osnovu kojih su isti paralelno radili u više apoteka što je zakonom zabranjeno. U konkretnom slučaju entitetske farmaceutske komore su na osnovu neistinitih podataka izdavale licence istim magistrima farmacije, tako da su oni mogli da rade i u apotekama na teritoriji RS, na teritoriji FBiH i na teritoriji Brčko distrikta. TI BiH je postigao najveći uspjeh u ovom predmetu jer je

na osnovu podataka o farmaceutima koji imaju po dvije licence, a koje nam je dostavljala anonimna stranka, obavještavao obe entitetetske komore, koje su pojedinim mr farmacije oduzele licence i sankcionisale ih brisanjem iz članstva komore.

POLICIJA:

7 (4 %) predmeta u 2011.g. se odnosilo na rad policijskog sektora u BiH. U 3 vezane prijave su građani prijavljivali policijske službenike za povrede službene dužnosti, konkretno saobraćajne policajce za nesavjestan rad u službi. Takođe, zaprimili smo i dvije prijave koje su se odnosile na nepostupanje policijskih službenika po prijavi o izvršenom krivičnom djelu.

TI BiH je savjetodavno pomagao stranci koja je kao načelnik sektora u jednom kantonalnom MUP-u degradirana na drugo radno mjesto zbog toga što je ukazivala na korupciju u službi. U konkretnom slučaju stranci je bio onemogućen pristup informacijama koje je potraživala od MUP-a u kom je radila, a za potrebe sudskog postupka koji vodi protiv te institucije. TI BiH je pomagao stranci pravnim savjetima, te joj u nekoliko navrata sastavljao procesne podneske. Predmet je još uvijek u postupku odlučivanja pred sudom.

PRIVATNI SEKTOR:

TI BiH je tokom 2011.g. zaprimio 12 predmeta koji su se odnosili na nezakonitosti u radu privatnih ili privatizovanih preduzeća. Bitno je naglasiti da se prijave razlikuju u smislu profila prijavioca koji variraju od npr. radnika koji prijavljuju privatnu firmu u kojoj su zaposleni „na crno“, dok u drugom slučaju se dešava da direktor privatnog preduzeća prijavljuje postupanje državne institucije koja nepravilnim vođenjem postupka šteti ugledu njegovog preduzeća.

U ovu grupu može se svrstati i prijava radnika privatnog preduzeća koja se odnosi na nepravilnosti vezane za sprovođenje stečajnog postupka, kao i prijava radnika preduzeća Nestro-petrol koji su svom neposredno pretpostavljenom plaćali da ih zadrži u radnom odnosu³. Neophodno je spomenuti i prijavu monopolističkog položaja jedne mljekare, za koju su prijavioci isticali da ne poštuje pravila o kvalitetu mlijeka, a da se to toleriše od nadležnih institucija jer navedena mljekara zapošljava najveći broj radnika i ima najveći obim proizvodnje.

TI BiH je postupao po ovim predmetima na taj način da je strankama sugerisao kome se mogu obratiti i na koji način mogu zaštititi svoja prava. U slučaju radnika Nestro-petrola, TI BiH je medijski posredovao, te je priča o plaćanju radnog mjesta objavljena u novinama.

IMOVINSKO – PRAVNI POSLOVI:

---

³Izvor: www.zurnal.info Autor Nermina Šunj, članak "Krao sam iz blagajne i plaćao kamatare", od datuma 24.03.2012.godine

TI BiH je registrovao 15 predmeta koji se odnosili na imovinsko-pravne probleme sa kojima su se građani susretali u 2011. godini. U pet slučajeva građani su nam se obraćali sa upitima vezanim za vođenje sudskih postupaka, konkretno traženi su savjeti vezani za procesne rokove u parničnom postupku, sastavljanje sudskih podnesaka, tok i trajanje sudskog postupka i sl. Takođe, građani su tražili i mišljenje TI BiH kad je u pitanju ostvarivanje prava na penziju, ostvarivanja naknade štete, postupka poslje otkaza ugovora o radu, raspolaganja nekretninama i sl.

Iako ovi predmeti ne spadaju u problematiku kojom se TI BiH bavi, stranke redovno obavještavane i po po njihovim upitima davani pravni savjeti (npr. na koji način mogu da ostvare potraživanja, kojim nadležnim organima se mogu obratiti i sl.).

DRŽAVNA UPRAVA:

Najveći broj (34 registrovana slučaja) prijavljenih slučajeva (17 % od ukupnog broja), u toku 2011.g. se odnosi na sektor državne uprave. U ovu oblast spadaju pritužbe na javni sektor u BiH na svim (državnom, entitetskom, lokalnom), nivoima vlasti kao i prijave koje se odnose na javna preduzeća i javne ustanove.

Najveći broj prijava se odnosi na neregularnosti u procesu zapošljavanja, tj. na neregularno sprovedene konkurse za prijem državnih službenika na svim nivoima vlasti, ali i prijem zaposlenika u javna preduzeća i javne ustanove. Takođe, zaprimljene su i tri prijave vezane za neregularno sproveden postupak imenovanja na različite funkcije.

Značajno je spomenuti da su zaprimljene i tri prijave protiv opština koje nisu htjele da izvrše pravosnažne i izvršne odluke sudova, a prijavljeno je i nepostupanje jedne opštine po odluci drugostepenog organa, te donošenje nezakonitog rješenja. Dvije prijave su se odnosile na nepostupanje inspekcijских organa po prijavama nepravilnosti od strane građana, u čijem slučaju se TI BiH obraćao navedenim inspekcijama i tražio dostavu informacija o razlozima nepostupanja.

Zaprimljene su i dvije prijave na nekorektan odnos zaposlenika u javnoj upravi prema građanima kao korisnicima administrativnih usluga, a takođe i dvije prijave u kojima je prijavljeno primanje mita od strane zaposlenika javne uprave. Građani su u dva navrata prijavljivali neobjavljivanje rezultata javnih konkursa za odobravanje subvencija ili dodjelu različitih sredstava pojedinim kategorijama stanovnika.

Preostale prijave vezane za oblast državne uprave odnosile su se na različite nepravilnosti, poput kršenja prava radnika zaposlenih u javnoj ustanovi, neuredno vođenje evidencije matičnih knjiga, izdavanje licenci firmama koje neispunjavaju uslove, nezakonitosti u poslovanju javnih preduzeća i sl.

SUKOB INTERESA:

U sklopu kategorije sukoba interesa, TI BiH je odgovarao kako na upite koje su građani postavljali u smislu ukazivanja na eventualno postojanje sukoba interesa do podnošenja tri odvojene prijave radi utvrđivanja postojanja sukoba interesa u slučajevima:

1. Utvrđivanje sukoba interesa izabраних званиčnika **Joze Budeša**, predsjedavajućeg Vijeća, skupštine opštine Jajce i **Boška Barišića** narodnog poslanika skupštine opštine Jajce, zbog postojanja osnovanih sumnji da imenovane osobe posjeduju finansijski interes u privatnim preduzećima, registrovanim u Jajcu, a koje su sklapale ugovore sa Opštinom. Za J. Budeša CIK BiH je odbio postojanje sumnji, dok je za Boška Barišića pokrenut istražni postupak.
2. Utvrđivanje sukoba interesa za federalnog premijera Nermina Nikšića zbog odluke o imenovanju Mirsada Nikšića, svog brata za v.d. izvršnog direktora za upravljanje i održavanje u Javnom preduzeću "Autoceste Federacije BiH".
3. Utvrđivanje sukoba interesa za Ivana Šakote, koji je u preduzeću „Autoceste Federacije BiH“ imenovan za v.d. izvršnog direktora za ekonomsko-finansijske poslove (a koji je inače u tazbinskom srodstvu sa Jerkom Ivankovićem Lijanovićem, federalnim dopremijerom i ministrom poljoprivrede).

PRISTUP INFORMACIJAMA:

U toku 2011.g. TI BiH je imao 22 (11 %) predmeta koji su vezani za primjenu Zakona o slobodi pristupa informacijama. U sedam slučajeva građani su prijavili da im je onemogućen pristup informacijama od strane javnog organa, tačnije da su se javni organi oglasili o njihove zahtjeve, tj. radi se o tipičnim slučajevima čutanja administracije. TI BiH se povodom ovih prijava obraćao javnim organima te sa pozivom na Zakon o slobodi pristupa informacijama tražio podatke u ime stranaka. Nakon zaprimanja, podaci su prosljeđivani strankama.

Tokom 2011. godine ALAC Centar je po Zakonu o slobodi pristupa informacijama i Zakonu o upravnom postupku podnio:

- 4 žalbe u upravnom postupku.
- 15 prijava za kršenje Zakona o slobodi pristupa informacijama instituciji Ombudsmana za ljudska prava u BiH.

Kad je u pitanju oblast pristupa informacijama, potrebno je naglasiti, da se TI BiH svakodnevno obraća raznim institucijama koristeći se Zakonom o slobodi pristupa informacijama, s ciljem dobijanja uvida u zvanične akte koje su od javnog interesa. Pri tome je značajno spomenuti:

- Ispitivanje transparentnosti potpisivanja memoranduma između Vlade Federacije BiH i Shell Exploration Company B.V⁴
- Ispitivanje transparentnosti ESCROW Računa, Vlade RS
- Ispitivanje transparentnosti kupoprodaje električne energije u predmetu traženja ugovora između J.P. „ELEKTROPRIVREDE BiH“ d.d. Sarajevo i „RUDNAP GROUP“ a.d. Beograd⁵
- Ispitivanje transparentnosti ukupnih troškova koštanja Autoputa Banja Luka – Gradiška.

Značajno je spomenuti da je TI BiH u okviru 2011.g. radio Istraživanje o upravljanju ljudskim resursima, u okviru kog je uputio 292 zahtjeva za pristup informacijama svim ministarstvima u BiH i

---

⁴Web izvor memoranduma: www.scribd.com/doc/76042478/Memorandum-FBiH-i-Shell-Oil-Bos-verzija?in_collection=3401439

⁵Web izvor ugovora: www.scribd.com/doc/76380302/Ugovor-ELEKTROPRIVREDA-BiH-i-RUDNAP

svim opštinama, na koje je većinom odgovoreno bilo u zakonom predviđenom roku ili nakon urgiranja. U dva odvojena slučaja TI BiH je tužio javne organe zbog ćutanja administracije (Ministrstvo unutrašnjih poslova RS i Ministarstvo finansija RS).

TI BiH je s ciljem obilježavanja 28. septembra, Međunarodnog dana Slobode pristupa informacijama, organizovao promotivnu kampanju. Tom prilikom su građani bili informisani o njihovim pravima i obavezama prilikom traženja javnih informacija, čime im je omogućeno da na štandu popune i upute zahtjeve na osnovu unaprijed formulisanih obrazaca. Popunjeni obrasci su potom bili pravno obrađeni i upućeni institucijama. Ukupno je poslano deset zahtjeva za slobodan pristup informacijama, po kojem je TI BiH dobio javne informacije, koje su prosljeđene građanima, uglavnom na teritoriji Grada Banjaluka. Uvid u cjelokupan izvještaj je moguće putem weba⁶.

GRAĐEVINARSTVO – URBANIZAM:

Tokom 2011.g. zaprimili smo 13 (7 %) predmeta od strane građana koji su se odnosili na pritužbe na rad organa jedinica lokalne samouprave zbog neizdavanja ili izdavanja različitih dozvola (npr. za gradnju ili upotrebne dozvole) pravnim ili fizičkim licima koja ne ispunjavaju ili ispunjavaju uslove predviđene propisima.

Interesantno je spomenuti da su zaprimljene 3 prijave koje su podnijeli mještani različitih sela u BiH a povodom izgradnje peradarskih farmi, za koje su mještani tvrdili da su potrebne dozvole i ekološke saglasnosti pribavljene na osnovu netačnih podataka investitora. U slučaju izgradnje farme u mjestu Kladari pored Srpcu, TI BiH se obraćao Ministarstvu za prostorno uređenje i ekologiju RS te tražio dostavu informacija vezanih za ispunjavanje uslova gradnje. Ovaj predmet je zahvaljujući mještanima sela Kladari završio na sudu, te je donesena presuda u korist mještana sela Kladari, kojom se brani gradnja fabrike prema uslovima koje je odobrilo Ministarstvo.

Preostali predmeti iz ove kategorije se odnose na nepravilnosti vezane za rad opštinskih službi kad je u pitanju izdavanje dokumentacije iz oblasti prostornog uređenja, bilo da se radi o tolerisanju nelegalne gradnje uprkos prijavama oštećenih građana ili da se radi o namjernom ignorisanju opštinskih službi za prostorno uređenje da postupe po rješenjima drugostepenih organa ili presudama sudova. TI BiH je uočio da je ovakvo postupanje karakteristično za manje lokalne zajednice (Banovići, Gračanica, Posušje, Visoko i sl.).

POREZI – FINANSIJE:

10 (5 %) predmeta se odnosi na oblast poreza, finansija i carina. TI BiH je zaprimio dvije prijave protiv carinskih službenika zbog nekorektnog ponašanja prema građanima prilikom prelaska državne granice. U oba slučaja građani su od TI BiH-a tražili informaciju kome se mogu obratiti u konkretnom slučaju, te su upućeni da se obrate nadležnoj službi Uprave za indirektno oporezivanje.

TI BiH je zaprimio anonimnu prijavu radnika javnog preduzeća Kozarski vijesnik iz Prijedora da preduzeće duguje određene poreske obaveze prema državi, te da uprkos tome nesmetano posluje.

---

⁶ Web link: www.ti-bih.org/wp-content/uploads/2011/10/Istrazivanje-povodom-Medjunarodnog-Dana-Slobode-Pristupa-Informacijama-2011.pdf

TI BiH je prijavu prosljedio nadležnoj službi Poreske uprave RS, koja je izvršila kontrolu nad navedenim privrednim subjektom i utvrdila nepravilnosti u poslovanju.

Preostali predmeti iz ove kategorije uglavnom se odnose na postupanje TI BiH-a na osnovu podataka iz sredstava javnog informisanja, a koji se tiču trošenja budžetskih sredstava. TI BiH je tokom 2011.g. uputio deset dopisa različitim institucijama u cilju dobivanja informacija o trošenju budžetskih sredstava u smislu dobijanja uvida u stanje ESCROW računa za posebne namjene, Vlade Republike Srpske ili u smislu dobijanja uvida u transparentnost utrošenih sredstava Agencije za promociju stranih investicija BiH – FIPA.

OSTALO:

U ovu kategoriju spada 23 (12 %) predmeta koji se uglavnom odnose na različite upite i prijedloge građana, a koji se ne mogu svrstati ni u jednu gore navedenu kategoriju. Radi se o upitima vezanim za plaćanje komunalnih obaveza, upravljanje zajednicama etažnih vlasnika, osnivanjem NVO organizacija, prijedlozima za izmjenama i dopunama zakona, zatim različitim inicijativama građana za rješavanje različitih problema u društvu i sl. U većini ovih predmeta TI BiH je građanima upućivao odgovore, ili u formi pravnog savjeta ili je građane upućivao na nadležne institucije.

KORIŠĆENI IZVORI:

REGISTAR ALAC CENTRA za 2011.g.

ALAC BAZA PODATAKA za 2011.g.

JAVNI DOKUMENTI DOBIJENI NA OSNOVU ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U BiH